

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 11. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Orbán: a szabadság és a függetlenség történelmünk vezércsillaga

A szabadságot és a nemzeti függetlenséget nevezte a magyar történelem „páros vezércsillagának”, vérvonalának Orbán Viktor miniszterelnök a március 15-i nemzeti ünnepen a múzeumkerti állami díszünnepségen tartott beszédében. A Nemzeti Múzeum lépcsőjét a 167 évvel ezelőtti forradalom epicentrumának nevezve úgy fogalmazott: onnan sugárzott szét, áradt szerte a mágikus energia, amely „felvillanyozta és nagyszerű nemzetté formálta a magyarokat”. Úgy folytatta, ha van szakrális lépcső a magyar történelemben, akkor ez az. Kijelentette, a magyar történelem létparancsolata úgy szól: függetlennek lenni a nálunknál nagyobbak között; földet, hazát megvédeni; saját szabad magyar világot teremteni. Szerinte 1848. március 15-e arra tanít, hogy sikerülhet nálunknál nagyobbakkal egyenrangúnak lenni. Talán azért vagyunk már 167 éve „beleszerelmesedve”, mert ezt a forradalmat már az első napon megnyertük – tette hozzá a kormányfő. A miniszterelnök a levert szabadságharcot egy modern nemzet megszületése katartikus lenyomatának nevezte, „csillagvillanásnak”, amelyre felemelt fejjel gondolunk, amíg magyar él a földön. A kormányfő szerint a szuverenitásért folytatott harcnak sosincs vége. Azt is mondta, hogy az elmúlt években ismét egy erős magyar nemzet kezdett el kovácsolódni. Beszéde végén arra hívta fel a figyelmet, hogy bár a forradalom óta eltelt 167 év, a lényeg nem változott: az ország szuverenitásáért folytatott küzdelemnek soha sincs vége, és ebben csak magunkra számíthatunk. „Az összefogás, az igazságba vetett hit és a kitartás vezet győzelemre, csak az erősek maradnak fent. Mi, magyarok egy nagy korszak küszöbén állunk. A magyar név megint szép lesz, méltó régi nagy híréhez” – zárta szavait a kormányfő.

A kormányfő az 1848/49-es forradalom és szabadságharc ünnepén levélben köszöntötte a külföldi magyarokat. Orbán Viktor miniszterelnök levelében – melyet számos Kárpát-medencei ünnepségen felolvastak – azt írta: hosszú évszázadok elnyomása után 1848. március 15. mutatta meg, „milyen életerős és bátor nemzet a miénk. A népek tavaszán csak egyetlen ország volt, ahol nem hunyt ki pillanatok alatt a szabadság őrtüze.” Orbán Viktor hangsúlyozta: a magyar szabadság üzenete Pestről, a Nemzeti Múzeum lépcsőiről indult el, de az egész hazában visszhangra talált. „Ma is úgy gondoljuk, hogy a magyarok szabadságát csak a magyarok vívhatják ki: összefogással, munkával és egyetértéssel” – fogalmazott levelében a miniszterelnök.

A történelem igazságszolgáltatása a külföldi magyarok honosítása

A történelem igazságszolgáltatásának nevezte a külföldi magyarok honosítását Semjén Zsolt, aki részt vett Nagy-Britanniában élő magyarok honosítási ünnepségén. A londoni magyar nagykövetségen március 15-e alkalmából ünnepi külsőségek közepette nyújtották át 34, Nagy-Britanniában élő magyarnak a honosítási okiratot. A ceremónia után tartott

beszédében a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta: a történelem viharai miatt a magyarság jelentős része a határokon túl él, a Kárpát-medencében vagy szétszórva a világban. „Ahhoz, hogy a magyar nemzet megmaradjon, minden egyes nemzetrészének meg kell maradnia a Kárpát-medencében és a nyugati diaszpórában egyaránt” – tette hozzá. Semjén Zsolt szerint ez akkor lehetséges, ha a magyarság közös nyelve és közös kultúrája alkotta történelmi tudatot egy „alkotmányos acélabroncs” is megerősíti, ez pedig a magyar állampolgárság. A londoni ünnepségen állampolgárrá fogadott magyaroknak a miniszterelnök-helyettes azt mondta: történelmi jogon kapták vissza azt az állampolgárságot, amely magyarként eleve megillette őket. Ez egyben igazságszolgáltatás a honosítottak szülei, nagyszülei számára is, akiknek a Trianon utáni évszázadban gyakran kellett elszenvedniük a „hazátlan” megbélyegzést – hangsúlyozta Semjén Zsolt. A miniszterelnök-helyettes a magyar állam nevében megköszönte, hogy az állampolgárrá fogadottak külföldön is megőrizték hűségüket a magyarsághoz, a magyar nemzethez. Angliai látogatása során Semjén Zsolt közel 40 helyi magyar szervezet képviselőjével is találkozott. A megbeszélésen áttekintették a honosítás, a magyar iskolák és gyülekezetek helyzetét, tapasztalatait és kéréseit. Szó volt emellett a nyugati diaszpóra magyarságát segítő Kőrösi Csoma Sándor Programról.

Kelemen Hunor: folytatni kell a szabadságharcot

Az erdélyi magyarság – nem karddal és lándzsával, de – tovább vívja szabadságharcát, mert ma is vannak olyanok, akik meg akarják fosztani nemzeti identitása alapjaitól – jelentette ki Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke a sepsiszentgyörgyi március 15-ei ünnepségen kifejtette: a szólásszabadság korlátozásával kezdődik minden elnyomás; ezt Petőfiék is tudták, és ezért a cenzúra eltörlésével kezdték forradalmukat. Rámutatott: az elnyomók úgy tesznek, mintha nem tudnák, hogy a szabadságból nem kevesebb marad, hanem több lesz, ha másokkal is megosztják. „Ők azok, akik 25 évvel a kommunista diktatúra bukása után méltó utódai lehetnek a császári és cári stratégáknak: meg akarnak fosztani az anyanyelv használatától, a zászlótól, a himnuszától, nemzeti szimbólumainktól, meg akarnak fosztani az iskoláinktól, meg akarnak fosztani a kultúránktól és mindattól, ami egy ember, egy közösség, egy nemzet életében a legfontosabb - a nemzeti identitás alapjaitól” – sorolta Kelemen Hunor. Hozzátette: ezért kell folytatnia az erdélyi magyarságnak a 21. században is a szabadságharcot. Kijelentette: a magyar közösség tiszteletet kér a tiszteletért cserébe, azt, hogy maga dönthessen dolgairól. Az autonómia ezt teszi lehetővé, tette hozzá. A székelyföldi megemlékezésen felszólalt Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériuma egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára is, aki rámutatott: mind a magyar, mind a román alaptörvény gondoskodik, kitér az országban élő kisebbségek és a határon túli nemzetrészek védelmére. Természetes elvárás, hogy ezeket az előírásokat az európai országok közössége

elfogadja és tiszteletben tartsa, tette hozzá. Antal Árpád, Sepsiszentgyörgy polgármestere arra figyelmeztette a román államot, hogy felelősséggel tartozik a területén élő nemzeti közösségekért. Felszólította Bukarestet, hogy ne tekintse mostohagyereknek az erdélyi magyarokat, hanem figyeljen rájuk, tegye lehetővé, hogy egyszerre legyenek jó magyarok és jó román állampolgárok.

Ponta: együtt erősebbek vagyunk románok és magyarok

A románok és a magyarok együtt erősebbek, hívta fel a figyelmet a magyar nemzeti ünnep alkalmából kiadott üzenetében Victor Ponta. A kormányfő március 15-ét a magyar nép egyik legnagyobb ünnepeként jellemezte, és úgy vélte, az 1848–1849-es események ma arra készítetnek, hogy a szabadság, az igazságosság és a béke egyetemes értékeire tekintsünk. Kijelentette, a mai társadalom nem létezhetne azok áldozata nélkül, akik a 19. század közepén Európa államaiban a szabadságért és az önrendelkezésért szálltak harcba. Úgy vélte, 1848 összeköti a románokat és a magyarokat, és azt jelzi, hogy a két népnek azonosak a törekvései, és hogy mindketten ugyanannak a nagy európai családnak a tagjai. Szerinte az is a két nép közös értékválasztását mutatja, hogy a magyar forradalom 12 pontjából 11 pont szellemisége az erdélyi románok 1848-as balázsfalvi nagygyűlésének a követelése között is megtalálható. Hozzátette, ma az euroatlanti struktúrákhoz való tartozás jelzi a közös értékválasztást. „Túl a feszültségeken és a vak szenvedélyen, melybe néha beleütközünk, a magyar szomszédainknak és barátainknak szánt üzenetem a tiszteleté, a párbeszédé és a szolidaritásé. Párbeszéd útján mindig sikerült túllépni a nehézségeken, tisztelven egymást építeni tudtunk, szolidárisak lévén fejlődöttünk, és tovább vihettük azoknak az eszményeit, akik feláldozták magukat 1848-ban. Igazán hiszem, hogy együtt dolgozva erősebbek vagyunk, és ha jobban összetartunk, bölcsőbbek vagyunk” – áll az erdélyi magyaroknak szánt kormányfői üzenetben.

Szilágyi Zsolt: ma is harcolni kell a szabadságért

Az erdélyi magyaroknak ma is harcolniuk kell szabadságukért, és azt kell megértetniük a többségi nemzettel, hogy a magyar szabadság nem a románok ellen van – hangzott a vasárnapi ünnepi beszédében Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnöke. A politikus a Kovászna megyei Maksán elmondott beszédében rámutatott: a magyarok szabadsága, a székely autonómia nem akar elvenni senkitől semmit, Marosvásárhelyen a hatóságok mégis betiltották a székely vértanúk napjára szervezett megmozdulást. „Van-e külön román szabadság a magyarok ellenében, van-e külön magyar szabadság a románok ellenében? Jól tudjuk a választ: nincs. Románia csakis akkor lehet szabad, ha nem fél a mi szabadságunktól” – hangzott a szónok. Szilágyi Zsolt szerint az erdélyi magyarságra hárul ma az a feladat, hogy megértesse többségi testvéreivel: a közösség megmaradása, a

Székelyföld önrendelkezése nem Románia ellen van, hanem ez európai szabadsággeszme kiteljesüléséért.

Biró Zsolt: a magyar-magyar versenyre és a közösség összezárására is szükség van

Biró Zsolt, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke szerint az erdélyi magyarságnak egyaránt szüksége van a magyar pártok versenyre által megvalósuló szelekcióra, és a közösség összezárására. A pártelnök szerint a rendszerváltás óta eltelt negyed évszázad legfájóbb adata, hogy mára elfogyott a magyar közösség csaknem harmadrésze, félmillióval kevesebb magyar él Erdélyben, mint 25 évvel ezelőtt. Az MPP elnöke úgy vélte, az erdélyi magyar pártoknak nem egymást kell legyőzniük, hanem azzal a „sötét erővel” kell szembenézniük, amely „félelemből vagy büntudatból táplálkozva” el akarja vitatni a közösség jogát a szülőföldjéhez, az anyanyelvéhez. A pártoknak ugyanakkor a közösséget fogva tartó félelem, kishitűség és közöny ellen is fel kell lépniük. „Addig van magyar jövő Erdélyben, ameddig az erdélyi választópolgár elsősorban etnikai alapon szavaz. Ebből következően a magyar-magyar versenynek csak úgy van értelme, ha az a közösség egészséges szelekcióját szolgálja. Egy egészséges közösségben ennek a szelekciónak érvényesülnie kell, de ahhoz, hogy egyáltalán fennmaradjon egy közösség közösségként, egészséges önvédelmi reflexeinek, így az összezárásnak is működnie kell” – jelentette ki Biró Zsolt. Hozzátette, vannak olyan célok, amelyeket egymás ellenében a pártok nem tudnak megvalósítani, de ha az ernyőszervezetek ideje lejárt, akkor egy új egységet kell teremteni.

Petícióban sürgetik párbeszédre a román kormányt a székelyek

A Baróton, Csíkszeredában, Firtosmartonoson, Gyergyószentmiklóson és Sepsiszentgyörgyön felolvasott, a bukaresti kormánynak, parlamentnek és Klaus Johannis államfőnek címzett dokumentum a székely nép legitim képviselőivel, a Székely Nemzeti Tanáccsal (SZNT) és a régió önkormányzataival folytatandó egyeztetésre sürgeti a Ponta-kabinetet. Megállapítják, a kormány által tervezett közigazgatási átalakítás folyamata továbbra is rendkívüli aggodalomra ad okot, mivel a Székelyföldnek egy nagyobb közigazgatási egységbe tagolása ellentmond a közösség akaratának. A petíció szerint annak ellenére, hogy a székelyföldi önkormányzatok mintegy harmada által elfogadott autonómiapárti határozatokat a prefektusok az igazságszolgáltatás segítségével kívánják érvényteleníteni, egyre több közösség képviselői teszik le voksukat a tömbmagyar régió önrendelkezése mellett. „Székelyföld területi autonómiája nem sérti Románia területi egységét és állami szuverenitását, nem sérti a Székelyföldön élő román és más nemzetiségű polgárok érdekeit, sem Románia alkotmányát. Székelyföld autonómiája azt jelenti, hogy történelmi szülőföldjén a székely–magyar többségi kollektivitás joga és

tényleges képessége saját felelősségére és saját érdekében átvenni a közérdekű problémák jelentős részének megoldását, a szubszidiaritás elvének megfelelően” – állapítja meg a petíció. Ebben követelik, hogy a tervezett közigazgatási átszervezés során a Székelyföld alkosson önálló, autonóm jogkörökkel rendelkező közigazgatási és fejlesztési régiót az SZNT által kidolgozott jogszabálytervezet alapján.

Berényi: a felvidéki magyarságnak is megvan a maga 12 pontja

A felvidéki magyarságnak is megvan a maga 12 pontja, a márciusi ifjak követeléseit a jelenre is átültethetőek - fejtette ki Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke Rimaszombatban, a párt által nemzeti ünnepünk alkalmából rendezett megemlékezésen. Ünnepi beszédében hangsúlyozta: az 1848-49-es forradalom és szabadságharc a magyarokon kívül másoknak is útmutató volt, és „az akkor megfogalmazott 12 pontnak közösségünk számára aktuális üzenetei is vannak”. Berényi József a márciusi 12 pont aktuális felvidéki üzeneteit sorolva azt mondta: a sajtószabadság kívánalmának üzenete ma az, hogy a szabad sajtó a magyarság megmaradását is felvállalja. A politikus a második pont - a törvény előtti egyenlőség - összefüggésében arra utalt, hogy annak megvalósulása ma azt jelentené, hogy Malina Hedvig helyett valós bűnözőket állítanak bíróság elé. „Amikor azt mondták március 15-én, hogy felelős minisztériumot Pesten, akkor mi mondhatjuk ma azt, hogy tényleges decentralizációt akarunk, ami arról szólna, hogy a lehető legnagyobb mértékben vehessük kezünkbe sorsunk irányítását” - hangoztatta Berényi, rámutatva: a megyerendszer kialakításával kapcsolatosan olyan természetes régiók menti felosztásra lenne igény, amelyekben a helyi magyarság is jobban otthon érezheti magát. Aktuális üzenet ma a kétnyelvűség is, akarjuk, hogy a szlovák mellett a magyar nyelv is megjelenjen az államigazgatás szintjén, az önkormányzatok szintjén, hogy otthon tudjuk magunkat érezni ott, ahol nagyobb számban élünk - szögezte le Berényi, rámutatva: a kettős állampolgárság lehetővé tétele ugyancsak az aktuális elvárások közé tartozik.

Dél-Szlovákiában magas az elvándorlás is

Szinte valamennyi demográfiai mutató romlott az elmúlt negyed században – derül ki a Szlovák Statisztikai Hivatalhoz tartozó Infostat és a Komenský Egyetem Természettudományi Kara által összeállított demográfiai atlaszból. Lényegében csak két mutató javult az utóbbi két évtizedben: magasabb kort élnek meg az emberek és csökkent az abortuszok száma és aránya. A többi mutató nem ad okot bizakodásra, a trendek nagy része középtávon megfordíthatatlan, azaz, ha nőne is némileg a következő évtizedekben a születések száma, akkor is tovább csökkenne Szlovákia lakossága. Dél-Szlovákia

gyakorlatilag az összes népességmozgalmi mutatóban rosszabbul teljesít, mint az országos átlag. Kevesebb házasság kötődik, kisebb a születési arányszám, korábban halnak meg az emberek, több az abortusz és a válás. Emellett Dél-Szlovákiát a kivándorlás is megtizedeli: a magyarlakta járások túlnyomó többségéből az utóbbi két évtizedben többen költöztek el, mint ahányan érkeztek. A kevés kivétel közé csak a fővároshoz közeli járások, a Szenci és a Dunaszerdahelyi járás, valamint a Kassa-vidéki járás tartozik.

Megkezdődött a magyar nemzet új korszaka

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharcra emlékezett a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) Szabadkán. Az ünnepségen köszöntő beszédet mondott Varga Mihály, Magyarország nemzetgazdasági minisztere és Pásztor István, a VMSZ és a tartományi képviselőház elnöke. Pásztor István beszédében rámutatott arra, hogy az 1848-as forradalomban az átalakításról, a régi és új csatájáról volt szó, arról, hogy a modernizáció, a felzárkózás feltartóztathatatlan ugyan, de a tradíciót el nem törölheti. Pásztor István szavai szerint „messze vagyunk attól, hogy a bőség kosarából mindenki egyaránt vegyen, de legyünk őszinték, ehhez az eszméhez nem is fogunk egészen közel kerülni”, de ennek ellenére következetesen ezt valljuk. A politikus szerint biztos, hogy az egyetemes magyar nemzet soha nem állt közelebb ennek az eszménynek a megvalósításához, mint 1848-ban. Az együttműködés szívós akarása, jelenlétünk, értékrendünk elfogadtatása, a napi munka, az emlékezés és emlékeztetés – egyebek mellett ezeket határozta meg feladatokként Pásztor István hangsúlyozta, hogy a leginkább húsbavágó területek – a vajdasági magyar kis- és középvállalkozóknak nyújtandó segítség, a behozatali lehetőségek megteremtése, a tanyagondnoki szolgálat létrehozása – kapcsán az elmúlt időszakban számos tárgyalást folytattak az anyaország közreműködésével. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a vajdasági központi ünnepségen elmondta: „A magyar nemzet 1848. március 15-én nemcsak a függetlenségért, önálló nemzetként való létezésért, hanem a magyarok összetartozásáért is síkra szállt.” A magyar kormány a nemzeti eszmét megtartva alkotja újra Magyarországot, kiáll a nemzeti függetlenség és a magyar emberek érdekei mellett. „Bizonyítottuk, hogy az önálló, az önrendelkezés jogára építő politika nem kudarcos, hanem ellenkezőleg: Magyarország és a magyarság sikeréhez vezető egyetlen út” – hangsúlyozta a nemzetgazdasági miniszter. Varga Mihály kiemelte, hogy az ország érdekében teljes gazdaságpolitikai fordulatot hajtottak végre, újjászervezték a közigazgatást és nem utolsósorban jogi értelemben is létező köteleket teremtettek a magyar nemzet egymástól elszakított részei között. „Azzal, hogy ezt megtettük, Magyarország olyan hazává vált, amely nemcsak szavakban hirdeti az összetartozást, hanem tud és akar segíteni a határain túl élőkön is” – mondta a miniszter.

Átadták a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar felújított tetőterét

A március 15-i ünnepi műsor keretében pénteken adták át rendeltetésének a Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar felújított tetőterét, amelynek köszönhetően ma már 1400 négyzetméter hasznos területen tanulhatnak az óvó- és tanítóképző hallgatói. Lepeš Josip, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar megbízott dékánja ünnepi beszédében azt mondta, egy oktatási intézménynek állandóan magasra kell emelni a forradalom zászlaját. „Feladatunk a fejlődés, a tudás elősegítése, az ittmaradáshoz szükséges élettér megőrzése” – mondta többek között Lepeš, aki megköszönte a magyar állam, az MNT, a VMSZ és a szabadkai önkormányzat támogatását, és kiemelte, hogy ezáltal lehetővé tették és teszik, hogy az MTTK az összetartozás láncszeme legyen. A magyar állam a Bethlen Gábor Alapkezelőn keresztül összesen 70 millió forinttal támogatta az épület felújítási munkálatait, Szabadka város pedig 5 millió dinárral járult hozzá a beruházáshoz. „Itt, a szabadkai karon hamarosan fejező óvónők és tanítók Vajdaság-szerte adják át majd tudásukat” – mondta. Maglai Jenő, Szabadka polgármestere a jövő és a remény fontosságát hangsúlyozta, majd kiemelte, hogy mindannyiunk feladata, hogy az MTTK-ra odafigyeljünk. Dr. Grezsa István miniszteri biztos beszédében hangsúlyozta, örömmel ismerhetjük el a nemzet összefogásának kézzel fogható eredményeit.

Kárpátaljai magyar családok megsegítéséről döntött a kormány

Semjén Zsolt, nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes javaslatára a kárpátaljai magyar családok megsegítéséről hozott határozatot a Kormány. Magyarország a határozat értelmében karitatív és szociális tevékenységet folytató szervezetek bevonásával kíván segítséget nyújtani a kárpátaljai magyarságnak. A kormányhatározat rögzíti: „a kormány a határon túl élő magyarok iránt viselt felelősségéből adódóan fontosnak tartja a Kárpátalján élő magyar családok megsegítését”. Ennek érdekében a kormány arra kéri Balog Zoltánt, hogy március végéig kössön együttműködési megállapodást a Katolikus Karitással a Kárpátalján élő magyar családok megsegítésére indítandó egyéves program lebonyolítására. Ennek fedezetére Varga Mihály nemzetgazdasági miniszternek 85 millió forintos költségvetési támogatást kell biztosítania. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter feladata, hogy áttekintse: a határon átívelő programokon belül milyen lehetőségek állnak rendelkezésre Kárpátalján munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő programok indítására.

Horvátországi magyarok körében emlékezett Potápi Árpád János 1848-ra

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 167. évfordulója alkalmából rendezett központi ünnepségén vett részt Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár. Beszédében hangsúlyozta, hogy 1897-ben a csúzai magyarok közadakozásból felállították a Kossuth Lajos emléket őrző obeliszket „a lerombolt emlékmű talapzatából kimentett Zsolnay-dombormű ma olyan emlékhely, itt a művelődési otthon falába építve, amely előtt immáron 118 éve erősíthetjük meg március 15-e felemelő üzenetét”. A horvátországi magyarság bátorságát kiemelve elmondta, hogy „a hazaszeretet, és a magyar nemzet szabadságához való ragaszkodása megálljt parancsolt a bécsi császári udvar elnyomásának. A Habsburg uralkodó tudomásul kellett vegye, hogy nem birtokszerzeményt kapott, hanem egy önrendelkezést kívánó Magyarország trónján ült.”

